

Pinocchio - 70-års jubileumsutgave [2 Blu-ray]

Pinocchio - 70-års jubileumsutgave [2 Blu-ray]

Disneys andre animerte langfilm er en kraftdemonstrasjon som satt standarden for hva animasjonsfilm kan være når alle bestanddeler er riktig avstemt. Pinocchio er en sann klassiker.

Pinocchio
Ben Sharpsteen, Hamilton Luske
Walt Disney Pictures
1940
Walt Disney Studios Home Entertainment
4:3 Fullskjerm (1,33:1)
Dolby Digital 5.1, DTS 7.1
88 min.
2

7

Master of Puppets

Snehvit og de syv dvergene (1937) var svenneprøven for Disney. Med *Pinocchio* gjør den enorme staben nytte av all lærdommen fra verdens første helaftens animasjonsfilm, og leverer noe av det beste som har kommet fra Disney-studioet gjennom tidene. Selv 70 år etter lansering, er *Pinocchio* fremdeles en engasjerende film på tvers av generasjoner og en helstøpt produksjon på alle måter. Der *Snehvit* ser noe arkaisk ut i dag, holder *Pinocchio* ekstremt høyt nivå fortellermessig og teknisk. Læringskurven for de ansatte må ha vært eksepsjonelt bratt og med *Pinocchio* ser man resultatet av Walts perfektjonisme.

Historien som fortelles er velkjent og bygger på italienske Collodis småhistorier om dukken Pinocchio som må gå igjennom en rekke lærepenger før han kan bli en ordentlig levende gutt. I Disneys versjon er det dukkemakeren Geppetto som ønsker at dukken Pinocchio skal bli virkelig og et besøk fra den blå feen gjør ønsket mulig. Men før dukken kan forbli et menneske må han lære seg ett og annet om god moral og rett og galt. Gresshoppen Timmy oppdraget med å fungere som dukkens samvittighet og sammen går de gjennom en rekke prøvelser som ender i et klissvått og dramatisk klimaks for liv og helse står på spill for flere.

Det første som slår en i møtet med *Pinocchio* er rikdommen i teksturer og farger, og hvordan filmen umiddelbart tar deg med til en "gammel verden" fulladet med eventyr hvor alt er mulig. Mye av grunnen til denne sterke følelsen er de fantastiske bakgrunnene som dominerer særlig den innledende delen av filmen i Geppetos verksted og i oversiktsbildene fra den lille byen. Det var den svenske kunstneren Gustaf Tenggren som gjorde mye av inspirasjonsmaterialet for denne delen av filmen og som gir filmen et europeisk preg, løftet ut fra et konkret sted og tidsrom. Det er lagt ned utrolig mye tid og arbeid i detaljene som gir filmen ekstra liv og dybde - bare se på detaljene fra Geppetos verksted.

Filmen er spekket med høydepunkter og viser tydelig at Walt og hans kolleger på denne tiden var spekket med selvtillit etter suksessen med Snehvit, og at nærmest ubegrensede ressurser var innenfor deres rekkevidde.

Pinocchio er filmen hvor alt faller på plass - animasjonen, musikken, rollebesetningen og den gode historien. Det er ikke mange andre 70 år gamle filmer som står seg like godt og det er langt fra alle Disney-filmer som har liknende kvalitet i alle ledd. Et av filmens viktigste og beste elementer er musikken.

Pinocchio fikk da også Oscar for både beste sang og for musikken (score) - noe som bekrefter kvaliteten som ligger i filmens lydspor. Her både u dødelige sanger som

When You Wish Upon a Star og

I Got No Strings, men også et øvrig lydspor som bidrar til den kvalitative rikdommen og dramatikken som utgjør

Pinocchio.

Hvis man skal peke på en svakhet i filmen, så må det være historiens noe episodiske preg. Dette henger nok sammen med at originalhistorien var bygget opp av episoder som ble publisert hver for seg og siden samlet som én bok. Likefullt gir det filmen et noe usammenhengende preg hvor handlingen drives videre av de ulike episodene Pinocchio og Timmy utsettes for. Det episodiske preget er ikke like sterkt fremtredende som i senere Disneyfilmer, eksempelvis *Robin Hood* (1973) er mye mer preget av en usammenhengende handling, men hoppene i handlingen i

Pinocchio bidrar til å skape ett lite helhetlig preg. Det sterkeste avviket i handlingsforløpet må sies å være sekvensen på Pleasure Island, som også er blant filmens mørkeste og mest skremmende.

Det mørke er trekk som dominerer filmen. Bli man først bevisst denne detaljen, er det påtakelig hvor store deler av filmen som utspiller seg innendørs i svakt belyste rom og i de få scenene som finner sted utendørs er det ofte kveld eller overskyet noe som bidrar til den trykkende stemningen. Dette er uvanlige beskrivelser i Disney-sammenheng, som jo ofte spekker filmene med dramatisk og sterke følelser, men ofte også positivitet og håp, mens Pinocchio preges av en dyster og skremmende stemning kun avbrutt av Timmy gresshoppes komiske ytringer.

Tekniske sett er

Pinocchio en fest. Animasjonen er nærmest perfekt utført og Disney har pålagt staben en rekke tekniske utfordringer. Perspektivet brukes aktivt og varierer fra Timmys lave perspektiv til oversiktsscener hvor vi ser karakterene fra hustakene. Videre byr filmen på en innledende kamerakjøring som kan ta pusten fra den mest erfarne filmtitter, samt at Disney gjør utstrakt bruk av den selvutviklede multiplanteknikken. Filmen er også spekket av spesialeffekter, så som en

rekke vannscener og de spektakulære scenene med den blå feen og ikke minst hvalen Monstro. Filmen er fremdeles en viktig referanse for animerte spesialeffekter.

Pinocchio er ingen utpreget barnefilm, men snarere en film som byr på en fascinerende historie som passer for et publikum i alle aldre. En klassiker.

Utgivelsen:

Pinocchio er mitt første møte med Blu-ray-formatet. Disney har besluttet å satse tungt på dette formatet og gir nå ut såkalte hybridutgivelser hvor Blu-ray-utgivelsen suppleres med filmen også på DVD. Vær dog oppmerksom på at DVD-plata i hybridutgivelsen mangler store deler av ekstramaterialet. Denne omtalen baserer seg på Blu-ray-versjonen.

Pinocchio ser fantastisk ut på Blu-ray. Bildene er krystallklare i originalformatet 1,33:1 og Disney har gjort en imponerende jobb med å restaurere bildet - alle spor av skitt og skrammer er nennsomt fjernet. Det eneste jeg har å bemerke er at fargene virker noe blasse, men dette er overhode ikke nok til å overskygge faktumet at filmen ser strålende ut. Lydsiden er jeg mindre positiv til. Lyden presenteres i DTS 7.1 (intet mindre), men når utgangspunktet er et monolydspor, sier det seg selv at resultatet blir noe i overkant konstruert.

Ekstramaterialt er fabelaktig. Blant en rekke høydepunkt er kommentarsporet med animatør Eric Goldberg og filmhistorikerne Leonard Maltin og J. B. Kaufman. Kommentarsporet er bygd ut med Cine-Explore-funksjonen hvor bilder i bildet presenterer skisser og annet bildemateriale som akkompagnerer kommentarsporet. Kommentarsporet er bygd ut med eldre intervjuer og arkivklipp med de medvirkende. Et perfekt kommentarspor som byr på masse ekstra informasjon om filmen. Et annet høydepunkt er den timeslange dokumentaren *No Strings Attached* om alle aspekter ved produksjonen av filmen.

Øvrig ekstramateriale holder et mer forventet nivå med utelatte scener, en rekke kortere dokumentarer, trailere og gallerier. Forde yngste er det også inkludert spill og aktiviteter. Har du Blu-ray-spilleren tilkoblet internett, byr utgivelsen også på en håndfull BD Live-funksjoner. Intet spektakulært, men sikkert en funksjon som vil bli bedre utnyttet på senere utgivelser.

Alt i alt en fantastisk utgivelse av en ekte filmklassiker.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 19.03.09

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Ja

[Pinocchio cover;](#)